Súd:	Krajský súd Trnava
Spisová značka:	26CoCsp/15/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu:	2116215185
Dátum vydania rozhodnutia:	18. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Katarína Slováčeková
ECLI:	ECLI:SK:KSTT:2023:2116215185.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Katarína Slováčeková a sudcov: Mgr. Jozef Mačej a JUDr. Ľuboslava Vanková v právnej veci žalobcu: Bytové družstvo so sídlom v Trnave, IČO 00 175 480, so sídlom Ludvika van Beethovena 26, Trnava, zastúpený splnomocnencom: UNITED LAWYERS, advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Mliekarenská 2, Bratislava, proti žalovanému: Prima banka Slovensko, a.s., IČO 31 575 951, so sídlom Hodžova 11, Žilina, zastúpená splnomocnencom: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia a iné, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 19C/202/2016-342 zo dňa 25.10.2021, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie r u š í a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. rozhodol, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Napadnutý rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ustanovení § 488, § 489 Občianskeho zákonníka, § 497, § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 2 písm. a), písm. b), § 1 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, § 24a zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 12 Občianskeho zákonníka, § 53 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.3.2010, § 53 ods. 1 až 6 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu zvýšenia úrokového rozpätia, § 451 ods. 1, ods. 2, § 494 Občianskeho zákonníka, § 8b ods. 1 veta prvá zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení účinnom do 31.10.2018, § 9 ods. 7 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení účinnom od 1.11.2018, § 8b ods. 3 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, § 290, § 298 ods. 1, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku.

Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že právny predchodca žalovaného (Dexia banka Slovensko, a.s.) a žalobca (Bytové družstvo so sídlom v Trnave, ktorý ako správca konal v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov), uzavreli dňa 5.6.2008 Zmluvu o termínovanom úvere č. 06/035/06 (na strane „klienta“ ju podpísal A. B. C. ako prokurista Bytového družstva so sídlom v Trnave / správcu, pričom v zmluve ako zmluvná strana priamo nefigurujú vlastníci bytov a nebytových priestorov). Na základe uvedenej zmluvy bola dojednaná výška úveru 3.100.000,-Sk, účel zateplenie a kompletná

dodávka a montáž hydroizolácie na streche bytového domu na ulici D. X, E.. V zmluve bol dojednaný bod 5.5., podľa ktorého „Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika Klienta. Zmena miery rizika Klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu Klienta stanoveného Bankou, alebo so zmenou rizikovej váhy Klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika Klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase ich ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je Banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k Úverovej zmluve. Banka predmetnú zmenu v primeranej lehote oznámi Klientovi.“ O znení zmluvy, vrátane jej bodu 5.5., právny predchodca banky a štatutárny zástupca Bytového družstva so sídlom v Trnave individuálne rokovali, čo potvrdil tak zástupca banky A. F., ako aj zástupca Bytového družstva A. C.. Právny predchodca žalovaného pristúpil k zvýšeniu úrokového rozpätia, a to oznámením zo dňa 8.6.2011. Na základe uvedeného začal žalovaný účtovať zvýšenú platbu splátok úveru, a to od 1.7.2011 vo výške 2,50 % ročne.

Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že právny vzťah založený zmluvou o úvere je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka, ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Súd prvej inštancie považoval znenie bodu 5.5. zmluvy za určité a zrozumiteľné, teda v tomto smere za platne dojednané (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Zo znenia bodu 5.5. zmluvy vyplýva, že žalovaný je oprávnený jednostranne zmeniť úrokovú sadzbu, ak dôjde k zmene miery rizika klienta, pričom zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu klienta alebo so zmenou rizikovej váhy klienta. Uvedené znenie ustanovenia zmluvy je tak s poukazom na jeho formuláciu zrozumiteľné a určité. O tom, že medzi žalovaným ako bankou a žalobcom ako klientom prebehol riadny kontraktačný proces svedčí aj výpoveď A. B. C. na pojednávaní konanom dňa 9.7.2020 v konaní sp. zn. 11C/33/2017. Keďže zmluvná podmienka uvedená v bode 5.5. zmluvy sa týka predmetu plnenia, resp. ceny plnenia, je zo zákona vylúčené jej určenie za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd prvej inštancie konštatoval, že medzi stranami prebehol riadny kontraktačný proces, v rámci ktorého mal žalobca možnosť pripomienkovať jednotlivé ustanovenia zmluvy, keď tohto procesu sa zúčastnili banka a správca, obaja ako podnikatelia. Z uvedeného potom vyplýva že nešlo o formulárovú zmluvu, do ktorej veriteľ nemá možnosť zasiahnuť, ale správca ako odborne spôsobilá osoba mal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy. Vlastníci bytov a nebytových priestorov mali prostredníctvom správcu možnosť zmluvné podmienky si dohodnúť, teda zmluvné podmienky boli individuálne dojednané, preto žiadnu z nich (ani bod 5.5. zmluvy) nie je možné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Sporné ustanovenie zmluvy umožňuje zmenu úrokového rozpätia aj v prospech spotrebiteľa - banka má možnosť meniť (teda aj znížiť, nielen zvýšiť) úrokové rozpätie, preto tu chýba prvok tzv. značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. S poukazom na text oznámenia o zvýšení úrokového rozpätia zo dňa 8.6.2011 mal súd prvej inštancie za to, že žalobca vedel o aplikácii bodu 5.5. zmluvy od začiatku jeho použitia, pričom však nepreukázal (a ani to netvrdil), že by po rokovaniach so žalovaným proti tomuto postupu nenamietal, hoci mal možnosť riešiť situáciu inak. Čo sa týka námietky žalobcu o neurčitosti uvedeného oznámenia, nie je zrejmé od absencie akých zákonných náležitostí neurčitosť oznámenia žalobca odvodzoval, podľa zmluvy (bod 5.5. veta posledná) postačuje oznámenie samotnej zmeny bez stanovenia náležitostí oznámenia. S poukazom na všetky uvedené skutočnosti dospel súd prvej inštancie k záveru, že bod 5.5. zmluvy nie je možné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, uvedené dojednanie nie je ani neplatným právnym úkonom, preto nemohlo vzniknúť bezdôvodné obohatenie, ktorého vydania sa žalobca domáhal. Preto súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Nakoľko bol žalovaný v konaní úspešný, súd prvej inštancie mu priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) Civilného sporového poriadku. V odvolaní žalobca uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nejasné, právne neudržateľné, svojvoľné, chaotické, formalistické, arbitrárne a vykonštruované, bez akejkoľvek opory v platnej legislatíve, ako aj vo vykonanom dokazovaní. Súd prvej

inštancie neaplikoval ustanovenie § 53 ods. 1 písm. i), písm. j) Občianskeho zákonníka, keď zmluvná podmienka podľa čl. 5.5 sa netýka predmetu plnenia alebo ceny plnenia, ale týka sa jednostrannej možnosti zmeny predmetu plnenia alebo ceny plnenia dodávateľom. Súd prvej inštancie nepochopil, že predmetom konania je neprijateľná zmluvná podmienka umožňujúca zmenu „hlavného predmetu plnenia resp. ceny plnenia“. Tieto zmluvné podmienky tak, ako sú koncipované, sú nejasné a neprimerané a jednoznačne stavajú spotrebiteľa do nevýhodnejšej pozície oproti veriteľovi, a to osobitne pokiaľ ide o právo banky sa rozhodnúť o zvýšení svojej vlastnej marže. Z dôvodov, ktoré sú formulované príliš široko, nejednoznačne a môžu byť zo strany banky uplatnené svojvoľne, predmetné zmluvné podmienky sú netransparentné a neprijateľné. Žalobca v súdnom konaní odkázal na argumentáciu slovenských súdov, ktoré vyhlásili uvedenú zmluvnú podmienku za neprijateľnú (čl. 4.6. Zmluvy o úvere). Právna kvalifikácia obidvoch zmlúv (teda aj zmluvy v uvedenom súdnom konaní) je totožná, obe zmluvy boli uzatvorené podľa § 497 Obchodného zákonníka medzi spotrebiteľmi, dokonca v prejednávanom prípade s väčším množstvom, ktorí sa ani osobne nezúčastnili kontraktačného procesu. Obe zmluvy sa týkali aj financovania bývania prípadne obnovy bývania, pričom súd prvej inštancie nesprávne vec právne kvalifikoval s poukazom na § 24a zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zastúpenie správcom nemá žiadny vplyv na postavenie spotrebiteľov, resp. spotrebiteľský prvok. Napriek zákonnej povinnosti dodávateľa zdržať sa používania neprijateľnej zmluvnej podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi, v prípade existencie súdneho rozhodnutia, súd prvej inštancie túto skutočnosť neskúmal a preklenul ju nezrozumiteľnou argumentáciou v bode 13. odôvodnenia rozsudku, pričom súd prvej inštancie svojvoľne skonštatoval, že nie je možné aplikovať § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka z dôvodu „neaplikovateľnosti daných rozsudkov kvôli iným skutkovým okolnostiam“ (iný účel, zastúpenie správcom, znenie článkov 4.6. a 5.5 zmlúv nie je totožné), sám si vytvoril vlastnú výnimku z Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie nevykonal žiadne posúdenie, či si plní dodávateľ túto zákonnú povinnosť v kontexte s § 305 a § 306 Civilného sporového poriadku neposúdil, či neexistujú aj iné rozsudky súdu, ktoré by sa týkali konkrétnej podmienky alebo podmienky s rovnakým významom a nevyhľadal judikatúru, ktorou bola inými súdmi uložená povinnosť žalovanej vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Spotrebiteľom sú bez pochyby jednotliví vlastníci bytov a nebytových priestorov, nie správca, alebo iný zákonný, prípadne zmluvný zástupca. V prípade, ak by platila hypotéza predostretá súdom prvej inštancie, na zbavenie sa spotrebiteľských záväzkov by postačilo napríklad zastúpenie spotrebiteľov zamestnancom banky pri dojednávaní úveru, čo je absurdné. Súd prvej inštancie však preklenul nedostatok individuálneho dojednávania spotrebiteľmi cez priebeh „kontraktačného procesu“ medzi zamestnancami banky a zástupcom správcu, čo je neprípustné a nemá oporu v ustanoveniach Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie nesprávne posúdil vec podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a nevykonal právne posúdenie podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie neposúdil čl. 5.5. zmluvy podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a z toho dôvodu aj nariadil výsluch A. B. C., pričom z absolútne neplatného právneho úkonu právne následky nemôžu nastať. Súd prvej inštancie zjavne nevykonal právne posúdenie čl. 5.5. zmluvy a logicky a konzistentne nevysvetlil, prečo považuje čl. 5.5. zmluvy za určitý a zrozumiteľný, teda ako si spotrebitelia mohli vyložiť toto ustanovenie a či mali vedomosť v každom čase, v akom rozsahu je žalovaný ako banka oprávnený pristúpiť k zmene úrokového rozpätia a na základe akých skutočností a podmienok. Teda článok 5.5. zmluvy bol neplatný už v čase jeho predloženia dodávateľom správcovi pre rozpor s platným zákonom. Článok 5.5. zmluvy nemohol byť ani individuálne dojednaný medzi správcom a bankou, nakoľko v čase posudzovania prvých zmlúv ani neexistoval. Dôvodom zvýšenia úrokového rozpätia neboli dôvody na strane žalobcu, ale na strane žalovaného. Neboli splnené zmluvné podmienky podľa čl. 5.5. zmluvy na zvýšenie úrokového rozpätia (ak by dojednanie bolo platné), pretože skutočné dôvody zvýšenia úrokového rozpätia a úmysel žalovaného podrobne vysvetlil A. F. na výsluchu konanom dňa 4.4.2020 (str. 3, Zápisnica z pojednávania spis. zn: 11C/51/2017 zo dňa 4.2.2020). Súd prvej inštancie sa neoboznámil s podstatnou časťou žalobcom predložených dôkazov. Súd prvej inštancie nevyhodnotil listinné dôkazy – Zápisnica zo schôdze bytovej jednotky zo dňa 18.2.2008, Odpoveď NBS zo dňa 15.10.2021. Súd prvej inštancie nezaujímal ani právny názor Národnej banky Slovenska, ktorá svoj postoj jasne definovala vo svojich predchádzajúcich stanoviskách, ako aj v liste zo dňa 5.10.2021, v ktorom sa vyjadruje k čl. 5.5. zmluvy. Súd prvej inštancie sa nezaoberal predmetom konania, porušoval v priebehu súdneho konania „princíp rovnosti zbraní“, nevykonal právne posúdenie veci a namiesto toho sa zaoberal výsluchmi, ktoré boli nadbytočné. Žalobca navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že prizná žalobcovi žalobou uplatnený nárok, prípadne aby rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Vo vyjadrení žalovaný uviedol, že súd prvej inštancie neporušil rovnosť zbraní a spor rozhodol na základe riadne vykonaných dôkazov. Obom stranám dal rovnaký priestor na navrhovanie dôkazov, dôkazy zákonným spôsobom vykonal a vec rozhodol až po vykonaní všetkých navrhnutých dôkazov, na ktoré mohol žalobca adekvátne reagovať. Rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo prijaté výlučne na základe dôkazov navrhnutých stranami sporu. To, že z nich abstrahoval skutkový dej inak, ako ho prezentoval žalobca, nemožno považovať za procesnú vadu, ani porušenie rovnosti zbraní. Žalovaný považuje odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie za adekvátne, súd prvej inštancie konzistentne a detailne posúdil všetky rozhodujúce skutočnosti. Ak súd prvej inštancie dospel k záveru, že ustanovenie nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože bolo individuálne dojednané, nie je daný základ nároku. V tomto prípade nemohlo vzniknúť bezdôvodné obohatenia žalovaného, ktorý postupoval v súlade so zmluvou. Žalobca namieta, že zmluva o terminovanom úvere nebola individuálne dojednaná, avšak tvrdenia žalobcu nemajú oporu v skutkovom stave. Súd prvej inštancie riadne preskúmal všetky predložené listiny a skutkové tvrdenia. V spore sa celkom jednoznačne preukázalo, že ustanovenie čl. 5.5. zmluvy o termínovanom úvere je individuálne dojednané a že k zvýšeniu úrokovej sadzby došlo z dôvodu zmeny ratingu klienta. Ani, ak by súd prvej inštancie dospel k záveru, že čl. 5.5. zmluvy nebol individuálne dohodnutý, nemohol žalobcovi priznať bezdôvodné obohatenie, čo v zásade konštatoval Krajský súd v Trnave rozsudkom sp. zn. 11Co/58/2019 zo dňa 30.6.2020, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 33Csp/168/2017-303 zo dňa 7.9.2018, ktorým žalobu žalobcu v obdobnej veci zamietol. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, pričom podľa ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté predo dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávnenými subjektami - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 365 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. a), b) Civilného sporového poriadku) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Predmetom konania je nárok na zaplatenie sumy 9.892,57 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 6.443,62 eur od 27.6.2016 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 3.448,95 eur odo dňa nasledujúceho po doručení návrhu na zmenu žaloby žalovanému do zaplatenia a určenie, že zmluvná podmienka používaná žalovaným v spotrebiteľskej zmluve pod článkom 5.5 Zmluvy o termínovanom úvere je neprijateľná. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalobcu je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či postupom súdu prvej inštancie došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, či konanie má inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie a či súd prvej inštancie skutkovo a právne správne posúdil uplatnené nároky.

Jednou z odvolacích námietok žalobcu, pritom však zásadnou bolo namietanie, že postupom súdu prvej inštancie došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, preto že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je svojvoľné, arbitrárne a bez opory v platnej legislatíve a vo vykonanom dokazovaní.

Podľa § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Ustanovenie § 220 Civilného sporového poriadku určuje obsahové náležitosti rozhodnutia súdu. Ich správnosť a úplnosť je preto podkladom vykonateľnosti a preskúmateľnosti rozhodnutia. Štruktúra odôvodnenia rozhodnutia je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ak súd pri odôvodnení rozsudku nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje ustanovenie § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku, dochádza nielen k tomu, že rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym spôsobom. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje stranám posúdiť, ako súd ich vec vyložil a aplikoval príslušné procesné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodnutí o veci samej. Odôvodnenie rozhodnutia v tomto smere tvorí súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Vady zakladajúce zmätočnosť súdneho konania, ktoré zavinil súd svojím procesným postupom v rozpore so zákonom, spravidla vždy strane v konaní spôsobujú porušenie jej práva na spravodlivý proces, odnímajú jej možnosť konať pred súdom, pretože jej bránia v realizácii tých procesných práv, ktoré Civilný sporový poriadok priznáva na účelné uplatnenie alebo bránenie práva proti druhej strane v spore. Vydanie zmätočného rozhodnutia bez ďalšieho nemá svoje právne opodstatnenie, a preto je vždy nevyhnuté takéto rozhodnutie zrušiť najmä z hľadiska ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým strane v konaní znemožní realizáciu jej procesných práv, priznaných jej v civilnom sporovom konaní. O naplnenie tohto odvolacieho dôvodu ide vždy aj vtedy, ak je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, čo má za následok jeho nepresvedčivosť. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (Nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 236/06). Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská.

Z ustálenej judikatúry ESĽP vyplýva, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako Ústavný súd Slovenskej republiky v zhode s rozhodovacou praxou ESĽP stabilne judikuje, že povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie neznamená automaticky povinnosť poskytnúť podrobnú odpoveď na každý nastolený argument. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré

stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, III. ÚS 191/2013).

Rozhodujúc o odvolaní žalobcu a preskúmaním rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd dospel k záveru, že predmetné rozhodnutie nezodpovedá vyššie uvedeným zákonným predpokladom na obsah a vyhotovenie rozhodnutia. Odvolací súd po dôslednom preštudovaní spisu a v ňom doložených listinných dôkazov konštatuje, že rozsudok súdu prvej inštancie je zmätočný a nepreskúmateľný.

Každá strana má procesné právo na to, aby rozhodnutie bolo riadne odôvodnené, pričom limitom pre dôvody je samotný výrok rozhodnutia. Znamená to, že odôvodnenie rozhodnutia musí byť v súlade s výrokom rozhodnutia. Pokiaľ tomu tak nie je, takéto rozhodnutie je nepreskúmateľné a nie je procesnou zárukou práva na spravodlivé konanie. Odôvodnenie rozhodnutia preto musí nadväzovať na výrokovú časť rozhodnutia a musí byť s ňou v súlade. Odôvodnenie rozhodnutia je jeho dôležitou obsahovou náležitosťou, ktorá musí plniť niekoľko funkcií. Predovšetkým musí presvedčiť strany sporu o správnosti postupu súdu a o zákonnosti jeho rozhodnutia, čím sa napĺňa jedno zo základných pravidiel konania posilňovanie dôvery účastníka súdneho konania v správnosť rozhodovania, ktoré následne vedie k tomu, aby fyzické, resp. právnické osoby dobrovoľne plnili svoje povinnosti vyplývajúce z vydaného rozhodnutia. Nemenej dôležitou funkciou je aj kontrolná funkcia spočívajúca v tom, že každé rozhodnutie je možné preskúmať, pričom presvedčivé odôvodnenie môže zamedziť zbytočnému uplatňovaniu opravných prostriedkov. Pokiaľ absentuje logická nadväznosť výroku a odôvodnenia rozhodnutia a odôvodnenie rozhodnutia sa nezaoberá skutkovými zisteniami je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné.

Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie vyššie uvedené kritériá kladené na odôvodnenie rozhodnutia nespĺňa, na čo dôvodne vo svojom odvolaní žalobca poukazuje. Tu je potrebné dať za pravdu odvolateľovi, že závery v ňom obsiahnuté sú nedostatočné. V odôvodnení rozsudku nie sú uvedené komplexne skutkové zistenia v spojitosti s čiastkovými zisteniami, ktoré by mali mať logickú nadväznosť, aby v súhrne umožnili vytvoriť záver o celkovom skutkovom stave. Súd prvej inštancie totiž uvádza len dve čiastkové zistenia, ktoré vyplynuli zo Zmluvy o termínovanom úvere č. 06/041/08 zo dňa 5.6.2088 a z Listu žalovaného zo dňa 8.6.2011 (ods. 7. rozsudku), hoci obe strany predložili množstvo listinných dôkazov. Súd prvej inštancie síce v preskúmavanom rozsudku vymenúva listinné dôkazy, ktoré vykonal (ods. 4. rozsudku), avšak ďalej sa nimi nezaoberá a nevytvára ucelený záver o celkovom skutkovom deji. Súd musí potrebné údaje, hodnotenia a závery o rozhodných skutočnostiach formulovať vlastnými slovami s prihliadnutím na konkrétne okolnosti danej veci, a to najmä na obsah dokazovania, zložitosť zisťovania skutkového stavu, návrhy strán na doplnenie dokazovania, čo v odôvodnení preskúmavaného rozsudku absentuje. Preskúmavaný rozsudok tak nenaplňuje požiadavku zrozumiteľnosti a presvedčivosti. Napadnuté rozhodnutie neobsahuje ani presvedčivé hodnotenie dôkazov, keďže v ňom nie je nepochybným spôsobom uvedené, ktoré z rozhodných skutkových okolností boli preukázané a ktoré nie. V preskúmavanom rozsudku úplne absentuje vyjasnenie jednotlivých čiastkových zistení plynúcich z vykonaných dôkazov a v nadväznosti na to uvedenie tzv. súborného zistenia skutkového stavu. Tu sa žiada zdôrazniť, že pri opísaní skutkového stavu je potrebné uviesť, ktoré z navrhovaných dôkazov boli vykonané a ktoré skutkové tvrdenia strán nimi boli potvrdené a lebo vyvrátené. V konaní pred súdom prvej inštancie boli predložené (žalobcom i žalovaným) zápisnice z viacerých konaní vedených na tamojšom súde, avšak súd prvej inštancie v preskúmavanom rozsudku izolovane hodnotí len obsah zápisnice z konania sp. zn. 11C/33/2017 z 9.7.2020 (ods. 12. rozsudku) a sp. zn. 11C/51/2017 z 4.2.2020 (ods. 14 rozsudku) a obsah ostatných zápisníc nehodnotí vôbec, hoci paradoxne uvádza, že tieto dôkazy vykonal. Žalobca predložil v konaní Zápisnicu zo schôdze zo dňa 18.2.2008, avšak súd prvej inštancie v preskúmavanom rozsudku vôbec neuviedol, že by uvedený dôkaz vykonal (v ods. 4. rozsudku súd prvej inštancie uvádza len Zápisnicu zo schôdze z 8.1.2008) a aké zistenie vyvodil z uvedeného dôkazu, resp. prečo uvedený listinný dôkaz nebol pre rozhodnutie vo veci samej relevantný. Rovnako to platí aj vo vzťahu k Odpovedi NBS zo dňa 5.10.2021, ktorú žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie predložil (v ods. 4. rozsudku súd prvej inštancie uvádza len Odpoveď NBS z 28.4.2015). Odvolacie námietky žalobcu o tom, že súd prvej inštancie sa nezaoberal všetkými listinnými dôkazmi, ktoré predložil, je opodstatnená. Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie síce podrobne opisuje

obsah vyjadrení strán sporu, avšak absentuje v ňom opísanie úvahy súdu prvej inštancie o tom, ktorý z navrhnutých dôkazov vykonal a ktoré nie a z akého dôvodu, ktorý vykonaný dôkaz považoval za hodnoverný a ktorý nie a prečo, aké zistenia vyvodil z dôkazov. Ak súd vykonal navrhované dokazovanie na skutkové zistenia, ktoré nemajú bezprostredný dopad na rozhodnutie v spore, aj to je potrebné v odôvodnení uviesť. Odvolacie námietky žalobcu o tom, že súd prvej inštancie sa v rozsudku nezaoberal všetkými listinnými dôkazmi, ktoré predložil, resp. v odôvodnení preskúmavaného rozsudku nepodal vysvetlenie, prečo obsah určitých dôkazov nepovažoval za podstatný pre rozhodnutie vo veci, je opodstatnená.

Ďalej súd prvej inštancie vôbec neodpovedal žalobcovi na jeho argumentáciu prednesenú na pojednávaní dňa 25.10.2021, že v súdenom spore je potrebné aplikovať ustanovenie § 54 ods. 4 písm. j) Občianskeho zákonníka. Odvolací súd zdôrazňuje, že súd nemôže argumentáciu strany odmietnuť ako nesprávnu, ale jeho povinnosťou je tiež uviesť v čom jej nesprávnosť spočíva. Argumenty súdu musia byť jasné, zrozumiteľné a dostatočne konkrétne. Konštatovanie súdu, že argumenty strany sú nesprávne alebo irelevantné bez toho, aby uviedol, prečo ich považuje za nesprávne a irelevantné, možno považovať za nedostatočné odôvodnenie.

Odôvodnenie rozsudku má byť stručné, jasné a výstižné, ktorú požiadavku nenapĺňa zdĺhavé opisovanie skutkových prednesov a vykonaných dôkazov, obsah ktorých je stranám sporu nepochybne známy z pojednávaní uskutočnených vo veci. Súd musí potrebné údaje, hodnotenia a závery o rozhodných skutočnostiach formulovať vlastnými slovami s prihliadnutím na konkrétne okolnosti danej veci, a to najmä na obsah dokazovania, zložitosť zisťovania skutkového stavu, návrhy strán na doplnenie dokazovania, čo v odôvodnení preskúmavaného rozsudku absentuje. Preskúmavaný rozsudok tak nenaplňuje požiadavku zrozumiteľnosti a presvedčivosti a závery prijaté súdom prvej inštancie dostatočne nerezultujú z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Takýmto postupom súdu prvej inštancie bolo znemožnené stranám, aby uskutočňovali procesné práva a tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces a nemožno tento nedostatok napraviť v odvolacom konaní.

Za týchto okolností je potrebné prijať záver, že takéto rozhodnutie je zaťažené vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nakoľko rozsudok súdu prvej inštancie je nepreskúmateľný, jeho odôvodnenie nezodpovedá požiadavkám zakotveným v ustanovení § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie neodôvodnil ústavne prijateľným spôsobom, odňal tak stranám možnosť konať pred súdom, ktorý nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom (ktorému neprináleží nahrádzať v plnom rozsahu konanie pred súdom prvej inštancie) a tým tiež bola naplnená dôvodnosť odvolacej argumentácie žalobcu, v ktorej správne žalobca poukázal na porušenie povinnosti súdu prvej inštancie odôvodniť napadnutý rozsudok spôsobom uvedeným v citovanom ustanovení Civilného sporového poriadku.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej súd zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. V odôvodnení súd odcituje právnu normu a v ďalšej časti odôvodnenia vysvetlí, ktoré zo skutkových zistení odôvodňujú aplikáciu práve tejto normy. I v právnom posúdení veci nastalo pochybenie súdu prvej inštancie, keď v spore aplikoval ustanovenia § 24a zákona č. 129/2010 Z. z., § 53 ods. 12 Občianskeho zákonníka, avšak neuviedol, k akému dňu bolo citované znenie účinné, aplikoval ustanovenia § 52 ods. 2, § 53 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka v znení, ktoré neboli účinné v čase uzatvorenia zmluvy o termínovanom úvere. Tiež sa súd prvej inštancie v preskúmavanom rozsudku nevyjadril k interpretácii všetkých právnych noriem aplikovaných na daný prípad, hoci množstvo právnych noriem citoval bez vysvetlenia súvisu s prejednávanou vecou, pričom z odôvodnenia rozsudku nevyplýva potom vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Vzhľadom k uvedenému je nato potrebné prijať záver, že takéto rozhodnutie je zaťažené vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Odvolaciemu súdu neunikla ani vada v postupe súdu prvej inštancie spočívajúcom v pripustení zmeny žaloby uznesením č. k. 19C/202/2016-195 zo dňa 26.5.2020 v časti požiadavky na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Zákon kladie na formuláciu petitu určité požiadavky, rešpektovaním ktorých sa zabezpečuje presnosť a určitosť výrokov rozsudkov. Civilný sporový poriadok vyžaduje, aby žalobca vymedzil petit žaloby spôsobom dostatočne presným, zrozumiteľným a určitým, umožňujúcim kedykoľvek v konaní jasnú orientáciu v tom, čo je predmetom konania. Kedykoľvek v priebehu konania musí byť zrejmé, o čom sa koná, teda čo je predmetom konania, ale v žiadnom prípade to nemôže byť určené až dodatočne výsledkami súdneho dokazovania. Podľa odvolacieho súdu petit žaloby v časti požiadavky na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky nemožno považovať za presný a určitý, aby súdne rozhodnutie bolo (z materiálneho hľadiska) vykonateľné a aby nastali právne účinky, ktoré žalobca sledoval podaním žaloby. V súlade s ustanovením § 298 ods. 1 Civilného sporového poriadku je potrebné v prípade požiadavky na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky uviesť celé znenie zmluvnej podmienky a bez pochybností označiť aj právny úkon, ktorého obsahom je zmluvná podmienka. Označenie tohto právneho úkonu spôsobom „Zmluva o termínovanom úvere“, ako tomu je v prejednávanom prípade, nie je rozhodne postačujúce a nevyhnutným by bolo minimálne uvedenie účastníkov zmluvy, dátum uzatvorenia zmluvy a prípadne i číslo zmluvy, ak je ním signovaná. Nepochybne tak petit žaloby v uvedenej časti trpí vadou neurčitosti.

Napokon odvolací súd poukazuje, že súd prvej inštancie nepostupoval v súlade s ustanovením § 172 vyhlášky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné súdy, krajské súdy, Špecializovaný trestný súd a vojenské súdy v znení neskorších predpisov, z ktorého vyplýva, že sa čísluje každý list súdneho spisu, pričom jednotlivé písomnosti je potrebné opatriť pri zaradení do súdneho spisu spisovou značkou a číslom spisu, keďže nie všetky podania a ich prílohy sú riadne opatrené číslom listu.

Vychádzajúc zo základného práva na prístup k súdnej ochrane je potrebné zdôrazniť, že nepreskúmateľnosť, či arbitrárnosť (tiež označovaná ako zmätočnosť) súdneho rozhodnutia, musí byť v opravnom konaní napravená, pretože bráni jeho vecnému preskúmaniu (§ 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku); konvalidácia tohto nedostatku (nepreskúmateľného rozhodnutia) súdom vyššej inštancie neprichádza z logických a systematických dôvodov do úvahy tiež pre zachovanie princípu dvojinštančnosti. Tomu zodpovedá aj znenie ustanovenia § 388 Civilného sporového poriadku, ktoré odvolaciemu súdu umožňuje zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie len za predpokladu, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku), ani na jeho zrušenie (§ 389 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Pokiaľ existujú dôvody pre zrušenie (kasáciu) rozhodnutia, čo zároveň vylučuje, aby mohlo byť rozhodnutie potvrdené, nemožno ho ani zmeniť. Rovnako nemôže byť žiadnej pochybnosti o tom, že nahrádzanie faktickej pasivity súdu prvej inštancie v uvedenom smere činnosťou odvolacieho súdu neprichádza do úvahy, nakoľko úlohou odvolacieho súdu je prieskum správnosti rozhodnutí súdu prvej inštancie s prípadným menej náročným doplnením alebo zopakovaním dokazovania, čo vylučovalo prípadné rozhodnutie odvolacieho súdu s konečnou platnosťou.

S poukazom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie s použitím ustanovenia § 389 ods. 1 písm. a), b) Civilného sporového poriadku zrušil a vec mu v zmysle ustanovenia § 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Povinnosťou súdu prvej inštancie, súc pritom viazaný právnym názorom odvolacieho súdu podľa ustanovenia § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku, bude opätovne vec prejednať za stavu dodržania postupu opísaného vyššie, teda najskôr odstrániť vady petitu žaloby. Ďalej posúdiť žalobou oba uplatnené nároky na základe výsledkov vykonaného dokazovania, ktoré je nevyhnutné vyhodnotiť vychádzajúc zo základného princípu voľného hodnotenia dôkazov, a to najmä so sústredením sa na sporné otázky, ako aj odvolacie argumenty žalobcu (najmä žalobcom žiadaná aplikácia § 39, § 53 ods. 4 písm. i), písm. j) Občianskeho zákonníka), tieto posúdiť z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení a potom vo veci znova rozhodnúť. Rozhodnutie je potrebné náležite odôvodniť tak, aby jeho odôvodnenie bolo presvedčivé s uvedením skutočností, ktoré považoval za preukázané a ktoré nie, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil,

príp. prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. V odôvodnení rozhodnutia neopomenie uviesť vyjasnenie jednotlivých čiastkových zistení a následne súborné zistenie skutkového stavu v prejednávanej veci a dôkaznú situáciu vyhodnotiť s logickou postupnosťou s uvedením dôkazov, z ktorých vyplynuli rozhodujúce čiastkové zistenia, odôvodnenia, ktorý dôkaz považuje za vierohodný a ktorý nie, resp. ktoré skutkové zistenia z nich plynúce nemajú bezprostredný vplyv na rozhodnutie v spore. V odôvodnení rozhodnutia je nevyhnutné uviesť aj citáciu aplikovaných právnych noriem, vysvetlenie, ktoré zo skutkových zistení odôvodňujú aplikáciu práve týchto právnych noriem a dostatočnú argumentáciu pri ich výklade. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami a relevantnou argumentáciou strán.

Súd prvej inštancie samozrejme vykoná aj nápravu v žurnalizácii spisu.

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak
sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).
Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).
Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).
Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak
napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).
Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).
Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).
Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).
Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).
Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).
Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).
Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).
Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).
Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).
Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).
Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).
Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).
V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).